

Република Србија
КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ
Број: 021-01-00002/2016-01
Београд, 11. јул 2016. године

На основу члана 9. тач. 2) и 3) и члана 16. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), у поступку накнадне контроле, покренутом на основу пријаве државне помоћи Министарства привреде Републике Србије, са седиштем у Београду, Кнеза Милоша 20,

Комисија за контролу државне помоћи на 63. седници, одржаној 11. јула 2016. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Дозвољава се државна помоћ која се додељује на основу Програма Фонда за развој Републике Србије за 2016. годину.
2. Обавезује се Фонд за развој Републике Србије да:
  - 2.1. пре доделе државне помоћи, од корисника прибави писану изјаву да ли му је и по ком основу већ додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове, у складу са чланом 5. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14) (у даљем тексту: Уредба),
  - 2.2. достави Комисији на одлучивање сваку појединачну гаранцију која није одобрена у складу са чланом 99. Уредбе.
3. На улагања у прерађивачке капацитете из области пољопривреде, програме примарне пољопривредне производње и прераде за домаће и инострано тржиште поднете од стране правних лица, се одредбе Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон).
4. Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

1. Подносилац пријаве и предмет пријаве државне помоћи:

Министарство привреде је Дописом број: 021-01-00317/2015-12 од 21. јануара 2016. године доставило Комисији за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) Предлог решења са образложењем којим се даје сагласност на Програм Фонда за развој Републике Србије, ради одлучивања о дозвољености.

Комисија је на 49. седници Комисије, одржаној 25. фебруара 2016. године утврдила да је Програм Фонда за развој (у даљем тексту: Програм) усвојен 28. децембра 2015. године на седници Управног одбора Фонда за развој, а Решење Владе којим се даје сагласност на Програм усвојено је 5. фебруара 2016. године и објављено је у Службеном гласнику Републике Србије број 9/2016, а пре доношења одлуке Комисије.

Такође, Комисија је на истој седници констатовала и да је потребно доставити потпуну пријаву државне помоћи, односно попуњен Општи образац пријаве државне помоћи, ради одлучивања о дозвољености.

У складу са наведеним Комисија је Закључком покренула поступак накнадне контроле дозвољености државне помоћи која се додељује на основу Програма.

Подносилац пријаве државне помоћи, односно Министарство привреде је Дописом број: 021-01-0040/2016 од 24. фебруара 2016. године доставило Предлог решења са образложењем којим се даје сагласност на Програм о изменама и допунама Програма Фонда за развој Републике Србије, који је донео Управни одбор Фонда за развој на 28. седници одржаној 19. фебруара 2016. године (Одлука бр.988).

Такође, Министарство привреде је истим дописом и допунило пријаву, тако што је доставило Општи образац пријаве државне помоћи што је у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10).

Предмет пријаве државне помоћи и основ за доделу државне помоћи је Програм.

2. Опис Програма:

2.1. Програм дефинише услове и критеријуме по којима Фонд за развој Републике Србије у 2016. години одобрава нове кредите, репрограме кредита, финансијско реструктурирање пласмана, унапред припремљене планове реорганизације и планове реорганизације привредних субјеката у поступку стечаја, као и могућности споразумног измиривања доспелих обавеза.

2.2. Правни основ за доделу државне помоћи:

Правни основ за доношење Програма садржан је у Закону о Фонду за развој („Службени гласник РС“, бр.36/09, 88/10, 119/12 и 5/15) и у Закону о буџету Републике Србије за 2016. годину („Службени гласник РС“, број 103/2015).

2.3. Давалац државне помоћи:

Давалац државне помоћи је Министарство привреде, односно Фонд за развој Републике Србије.

2.4. Корисници државне помоћи:

Корисници државне помоћи су привредни субјекти, разврстани као микро, мала, средња и велика правна лица, регистрована у релевантном регистру на подручју Републике Србије, који доставе финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан губитак, и то:

-привредни субјекти који су у већинском приватном или државном власништву, осим јавних предузећа;

-привредни субјекти који имају учешће друштвеног капитала мање од 40%. Разврставање правних лица се врши у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, број 62/13).

Достављање финансијских извештаја не примењује се на предузетнике и пољопривредна газдинства која немају обавезу достављања тих извештаја.

2.5. Инструмент доделе државне помоћи:

Инструменти доделе државне помоћи су: дугорочни кредити правних лица – инвестициони кредити, дугорочни кредити –ТОС - правна лица, кредити за предузетнике – дугорочни инвестициони кредити, кредити за предузетнике – ТОС – трајна обртна средства, краткорочни кредити привреди, кредити за микро, мала, средња правна лица за одржавање текуће ликвидности, Start-up кредити.

2.6. Планирано трајање Програма:

Програм се реализује у току 2016. године.

2.7. Планирани износ кредита:

За реализацију циљева постављених Програмом одобравају се кредити у укупном износу од ССА 6.000.000.000,00 динара.

Лимити минималних и максималних износа кредита/гаранција као и износ укупно одобрених кредита/гаранција једном правном лицу са повезаним лицима биће одређени посебним критеријумима које ће Управни одбор Фонда доносити за сваку календарску годину.

За издате гаранције привредним субјектима Фонд ће наплаћивати провизију у висини од 2% годишње од износа гаранције. С тим да ће се износ гаранције смањивати сразмерно износу отплаћених обавеза од стране налогодавца.

Фонд не може по захтеву једног подносиоца одобравати и кредит и гаранцију, ако се и кредит и гаранција односе на исти правни посао.

2.8. Циљеви Програма:

Основни циљеви Програма су: подстицање пословања правних лица и предузетника у Републици Србији, затим подстицање запошљавања, производње, као и одрживог и свеобухватног развоја.

3. Одлука Комисије:

Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) доставило је Комисији на одлучивање о дозвољености Програм.

Из достављене документације, Комисија је закључила да је Управни одбор Фонда на седници, одржаној дана 28. децембра 2015. године усвојио Програм, а да је пријава државне помоћи број: 021-01-00317/2015-02, поднета Комисији дана 21. јануара 2016. године.

Такође, Влада је Решењем које је објављено у Службеном гласнику Републике Србије број 9/2016 од 5. фебруара 2016. године дала сагласност на Програм пре доношења одлуке Комисије..

Након што је примила пријаву државне помоћи, Комисија је најпре утврдила да се ради о државној помоћи, у смислу члана 2. тачка 1) Закона и да Програм представља основ за доделу државне помоћи, јер се ради о стварном или потенцијалном јавном расходу, или умањеном остварењу јавног прихода, којим корисник државне помоћи стиче повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

С обзиром на то да корисници нису унапред одређени (познати), Комисија је закључила да је у питању шема државне помоћи, у смислу члана 12. став 2. Закона.

Даље, сагласно члану 11. став 1. Закона, Комисија је закључила да је давалац државне помоћи дужан да, пре доделе државне помоћи, поднесе пријаву државне помоћи Комисији, а ставом 2. истог члана одређено је да је предлагач прописа који представља основ за доделу државне помоћи, дужан да нацрт, односно предлог прописа, пре упућивања у процедуру доношења, пријави Комисији. Такође, чланом 9. тачка 2) Закона, Комисија је овлашћена да у поступку накнадне контроле одлучује о дозвољености државне помоћи, док је чланом 16. став 1. Закона прописано да Комисија започиње поступак накнадне контроле на основу сопствених информација, или информација добијених из других извора, које указују да се ради о државној помоћи која је додељена, односно које се користи или је коришћена супротно одредбама Закона.

Комисија је констатовала и то да је потпуна пријава државне помоћи скуп свих података и информација наведених у пријави државне помоћи скуп свих података и оних које је подносилац

пријаве дужан да достави Комисији, на њен захтев, а на основу којих Комисија може да одлучује у поступку претходне, односне накнадне контроле државне помоћи, како је наведено у тачки 4) члана 2. Закона.

С тим у вези, Комисија је Закључком број: 021-01-00002/2016-01 од дана 25. фебруара 2016. године покренула поступак накнадне контроле дозвољености државне помоћи која се додељује на основу Програма.

Министарство привреде је Дописом број: 021-01-0040/2016 од дана 24. фебруара 2016. године доставило Предлог решења са образложењем којим се даје сагласност на Програм о изменама и допунама Програма Фонда за развој Републике Србије, који је донео Управни одбор Фонда за развој на 28. седници одржаној 19. фебруара 2016. године, као и Општи образац пријаве државне помоћи и тиме је испунило одредбу члана 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10).

Даље, анализирајући Програм на 63. седници одржаној 11. јула 2016. године, Комисија је закључила да је испуњен и услов из члана 7. Уредбе, будући да су кредити намењени привредним субјектима на подручју Републике Србије који су у већинском приватном или државном власништву (осим јавних предузећа), као и привредни субјекти који имају учешће друштвеног капитала мање од 40%, под условом да сваки привредни субјект достави финансијске извештаје за претходне две године у којима није исказан губитак, из чега произлази да ови привредни субјекти нису у тешкоћама (ово се не примењује на предузетнике и пољопривредна газдинства).

Доносећи одлуку о којој врсти државне помоћи се у конкретном случају ради, Комисија је утврдила да Програм предвиђа доделу државне помоћи и то, кроз одобравање:

- инвестиционих кредита са роком отплате до 10 година у оквиру кога је грејс период до једне године. Каматна стопа је 1,5% на годишњем нивоу уколико је средство обезбеђења гаранција/авалирана меница пословне банке, а у осталим случајевима 3% на годишњем нивоу, уз примену валутне клаузуле;

- кредита за предузетнике за инвестиционе пројекте, са роком отплате до 7 година у оквиру којег је грејс период до једне године, а висина каматне стопе, обрачун и наплата кредита ће се вршити као и за микро, мала, средња и велика правна лица, односно 1,5% на годишњем нивоу уколико је средство обезбеђења гаранција/авалирана меница пословне банке, а у осталим случајевима 3% на годишњем нивоу, уз примену валутне клаузуле; Кредити/гаранције за финансирање предузетника одобраваће се на основу захтева у којима посебно морају бити истакнути и економски и тржишни аспект програма и финансијски показатељи пословног плана;

- Start – ир кредита за предузетнике и правна лица на подручју Републике Србије који су регистровани у релевантном регистру најраније у години која претходи години подношења захтева. Кредити ће се одобравати са роком отплате до 5 година у оквиру којег је грејс период до једне године. Отплата кредита вршиће се у месечним/тримесечним ануитетима, а инструменти обезбеђења су гаранције пословне банке, уговорно јемство или приступање дугу од стране правног лица, хипотека првог реда на непокретностима или земљишту у приватном власништву. Хипотеком на пољопривредном, шумском земљишту и земљишту у грађевинском подручју које није градско грађевинско земљиште, може се обезбедити само део кредита до максималног износа 500.000,00 динара, док се део кредита до тог износа мора обезбедити другим инструментима, укључујући и хипотеку на објектима и градском грађевинском земљишту чија тржишна вредност обезбеђује повраћај кредита увећаног за припадајућу камату. Уколико је инструмент обезбеђења гаранција пословне банке, каматна стопа је 1,5% на годишњем нивоу, док је у свим другим случајевима 3% на годишњем нивоу. Каматна стопа се обрачунава уз примену валутне клаузуле. У грејс периоду камата се обрачунава месечно-тримесечно. Корисник је обавезан да уз било који од наведених инструмената обезбеђења достави и сопствене менице.

Узимајући у обзир намену за коју се одобравају напред наведени кредити, Комисија је утврдила да се ради о регионалној инвестиционој државној помоћи, дефинисаној чл. 7–14. Уредбе.

Оцењујући испуњеност услова предвиђених чл. 7-14. Уредбе, Комисија је имала у виду да је Програмом предвиђено да се средства не могу доделити за: организовање игара на срећу, лутрију

и сличне делатности, производњу и промет било ког производа или активности које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима сматрају забрањеним, као и производњу и промет нафте и нафтних деривата, што је у складу са чланом 7. став 2. Уредбе.

Такође, Комисија је утврдила и да се оправдани трошкови за доделу регионалне инвестиционе помоћи односе на: почетна инвестициона материјална улагања и отварање нових радних места, сагласно члану 9. став 1. Уредбе, што ће неспорно водити унапређењу економског развоја подручја Републике Србије, односно подстицању равномерног регионалног развоја недовољно и изразито недовољно развијених јединица локалне самоуправе.

Даље, Комисија је разматрала Програм и у делу који се односи на одобравање:

- краткорочних кредита за подстицање конкурентности и ликвидности домаће привреде, биће одобрани привредним субјектима са роком отплате од три до дванаест месеци од дана коришћења, са каматном стопом од 2,5% на годишњем нивоу, уз примену валутне клаузуле, по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате. Инструменти обезбеђења кредита су сопствене менице са авалом пословне банке или гаранција пословне банке и сопствене менице корисника кредита;

- кредита за трајна обртна средства за микро, мала, средња и велика правна лица, са роком отплате до 4 године у оквиру кога је грејс период до девет месеци. Каматна стопа је 1,5% на годишњем нивоу уколико је средство обезбеђења гаранција/авалирана меница пословне банке, а у осталим случајевима 3% на годишњем нивоу, уз примену валутне клаузуле. Висина кредита/гаранција се одређује у односу на бонитет привредног субјекта и инструменте обезбеђења;

- кредита-за микро, мала и средња правна лица за одржавање текуће ликвидности, са роком отплате до 18 месеци у оквиру кога може бити предвиђен грејс период до 3 месеца. Отплата кредита ће се вршити у месечним-тримесечним ануитетима. Инструменти обезбеђења су гаранција пословне банке, уговорно јемство или приступање дугу од стране правног лица, цесија потраживања од државних институција и предузећа, јемство физичког лица или предузетника, хипотека првог реда на непокретностима или земљишту у приватном власништву. Јемством физичког лица и хипотеком на пољопривредном и шумском земљишту може се обезбедити само део кредита до максималног износа 500.000,00 динара. Јемством или приступањем дугу правног лица може се обезбедити кредит до максималног износа од 3.000.000,00 динара. Цесијом потраживања од државних институција и предузећа може се обезбедити кредит до максималног износа од 4.000.000,00 динара. Сви кредити изнад горе поменутих износа морају да се обезбеде другим инструментима, укључујући и хипотеку на објектима и градском грађевинском земљишту или земљишту у грађевинском подручју, чија тржишна вредност обезбеђује повраћај кредита увећаног за припадајућу камату. Корисник је обавезан да уз било који од наведених инструмената обезбеђења достави и сопствене менице. Уколико је инструмент обезбеђења гаранција пословне банке каматна стопа је 2% на годишњем нивоу, док је у свим другим случајевима 3,5% на годишњем нивоу. Каматна стопа се обрачунава уз примену валутне клаузуле, У грејс периоду интеркаларна камата се обрачунава месечно-тримесечн. Висина кредита/гаранција се одређује у односу на бонитет привредног субјекта и инструменте обезбеђења;

- кредита за предузетнике који ће се одобравати за трајна обртна средства, са роком отплате до 5 година, у оквиру којег је грејс период до девет месеци.

Комисија је у складу са наведеним утврдила да се ове мере предвиђене Програмом односе на регионалну оперативну државну помоћ.

Комисија је анализирали да ли су испуњени услови из члана 17. Уредбе и закључила да додела државне помоћи путем краткорочних кредита привреди неспорно доприноси равномерном регионалном развоју и пропорционална је тешкоћама које треба да се отклоне.

Из члана 5. став 2. Уредбе произилази дужност даваоца државне помоћи да, пре доделе државне помоћи, од корисника прибави писану изјаву да ли му је и по ком основу већ додељена државна помоћ за исте оправдане трошкове, без обзира:

1) да ли се државна помоћ додељује по основу једне или више комбинација шема/индивидуалних државних помоћи и

2) да ли државну помоћ додељује Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе. С тим у вези, Комисија је подтачком 2.1. изреке овог решења обавезала Фонд да од корисника прибави потребну писану изјаву, како би приликом одобравања кредита било примењено правило кумулације државне помоћи.

У даљем поступку накнадне контроле, Комисија је разматрала планирано одобравање гаранција и том приликом узела у обзир Допис Фонда број: 01-684 од 14. марта 2016. године у коме је прецизирано да ће се гаранције издавати под условом да не покривају више од 80% (главнице кредита увећане за припадајуће камате) неизмиреног зајма или друге финансијске обавезе корисника и на тај начин ће кумулативно бити испуњени услови из члана 99. Уредбе, то јест да се не ради о државној помоћи. Поред тога, а како је назначено у наведеном допису у процедуре ће бити унета и обавеза Фонда да сваки захтев за гаранцију која није у складу са чланом 99. Уредбе пријави Комисији, а ово се посебно односи на гаранције, које ће се издавати на основу закључка/препоруче Владе Републике Србије.

Програм утврђује и услове и критеријуме за репрограм кредита, финансијско реструктурирање, реорганизацију привредних субјеката и споразумно регулисање обавеза. Разматрајући ове услове и критеријуме, Комисија је узела у обзир део Програма који се односи на активности одобравања унапред припремљених планова реорганизације и планова реорганизације привредних субјеката у поступку стечаја врше у складу са Законом о стечају ("Сл. гласник РС", бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС и 83/2014).

Комисија није одлучивала о делу Програма који се односи на прерађивачке капацитете из области пољопривреде, програме примарне пољопривредне производње и прераде за домаће и инострано тржиште поднете од стране правних лица, узимајући у обзир да се одредбе Закона не односе на пољопривредне производе и производе рибарства. С тим у вези, Комисија је донела одлуку као у тачки 3. диспозитива решења.

У складу са наведеним, Комисија је донела решење као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
Анђелијана Ђурчић

Достављено:

- Министарству привреде
- Фонду за развој Републике Србије
- Архиви